

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 11 martie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2019, în privința inculpatului

Goncear Valeriu XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 12.02.2018 - 11.03.2019,
instanța de apel: 08.04.2019 - 04.10.2019,
instanța de recurs: 30.01.2020 - 25.03.2020.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 11 martie 2019, Goncear Valeriu a fost achitat de sub învinuirea săvârșiri infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Instanța a constatat că, potrivit rechizitoriului, Goncear V. a fost învinuit de faptul că, în perioada de timp de la 18 spre 20.04.2017, împreună cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, din intenții de profit, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin acces liber, a sustras pe ascuns din gardul de piatră ce aparține lui Dolghii V., situat în s. Cinișeuți, r-nul Rezina, 2,6 m³ de cotileți din piatră, cauzându-i proprietarului un prejudiciu material considerabil, în sumă de 1250 lei.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile lui Goncear V. în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, după indicii - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite de două persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Instanța a reținut că inculpatul Goncear V. nu a recunoscut vina și a declarat că nu are nicio atribuție la acest gard și nici nu trece pe acolo niciodată. Nu cunoaște de ce Dolghii L. a indicat la el, că ar fi luat cotileții de la gard. La 18 - 20.04.2017 s-a aflat la magazin la serviciu.

Partea vătămată Dolghii V. a relatat că oficiul său și a lui Grubîh G., la cere Goncear V. lucrează în calitate de hamal, sunt amplasate pe un teren comun. A avut litigii, deoarece patronul lui Goncear îi crea impedimente ca să nu poată procura terenul care după legislație îi aparține. El de multe ori îi spunea că îi v-a demola gardul. La 15.05.2017, seara, după lucru s-a dus și a văzut că este o gaură în gard. Vecina Dolghii L., i-a spus că aproximativ în perioada 18.04.2017 - 20.04.2017, a văzut un microbuz de culoare albă și 2 bărbați care încărcău cotileți. Pe unul din ei ea l-a recunoscut, fiind Goncear V. Atunci, el a telefonat la poliție.

Martorul Dolghii L. a declarat că, a văzut trei bărbați, printre care era și Goncear V., un microbuz alb, dar nu cunoaște ce model. Ea a crezut că ei repară gardul și nu s-a apropiat să vadă ce se petrecea acolo. Gardul dat, cu lungimea de aproximativ 10 metri, a fost construit în perioada sovietică și deseori se dărâma în urma ploilor, zăpezii. Când s-a apropiat Dolghii V. și a întrebat-o referitor la gard, ea i-a spus ce a văzut. Acele persoane încărcău cotileții în mijlocul de transport. L-a recunoscut pe Goncear V., care avea un chipiu în cap, de culoare albastră.

Martorul Lisnic A. a relatat că, era implicat în serviciu "902". A parvenit o comunicare de la Dolghii V., că persoane necunoscute au sustras cotileții dintr-un gard de pe teritoriu ce-i aparține. S-a deplasat la fața locului și a depistat că au fost sustrași cotileții dintr-o porțiune de gard. În apropierea lui se mai aflau două grămezi de piatră. Vecina Dolghii L., care locuiește la o distanță de 70 - 80 m. de la gard, a povestit că a văzut două persoane care încărcău cotileții în microbuzul alb.

Martorul Grubîh G. a declarat că teritoriul întreprinderii de stat "Agrotehservice" era îngrădit cu un gard din piatră tăiată, construit prin anii 1970. Când întreprinderea a intrat în proces de lichidare, a fost procurată de Badea S. Pe teritoriul fostei întreprinderi "Agrotehservice" se află SRL-ul lui Dolghii V. Tot pe acest teritoriul este amplasată și întreprinderea sa individuală. Porțiunea de gard din care s-a sustras piatră, era anterior deteriorată, deoarece oamenii au făcut pe acolo o trecătoare. Încă cu doi ani în urmă, paznicul i-a adus la cunoștință că gardul se deteriorează, iar cotileții dispar. Odată și el a reparat gardul respectiv. Pe teritoriul care este îngrădit cu acest gard, activează vre-o șapte întreprinderi private. Tot acolo se află și transformatorul electric ce aparține SA "Red Nord", filiala Rezina, iar porțiunea de gard deteriorat se află în preajma acestui transformator electric. Nu i-a dat indicații lui Goncear V., sau altui angajat de al său, să sustragă piatra din gardul dat. Întreprinderea pe care o conduce dispune de mijloace de transport - un microbuz "Ford Tranzit" și altul "Mercedes Sprinter" de culoare albă. Atamanenco V. lucrează cu ambele microbuze. Dar, în microbuz nu e posibil de încărcat deodată 2,5 m³ de piatră tăiată.

Acuzarea de stat a propus și următoarele probe: - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.05.2017, întocmit de colaboratorul de poliție, Lisnic A. în s. Cinișeuți r-nul, Rezina, potrivit căruia a fost cercetată o porțiune de gard, ce aparține zonei industriale cet. Dolghii V. Gardul construit din piatră de cotileț, în partea dreaptă având h. De 2 m. iar în stânga h. 1,5 m. Se observă că pe o porțiune cu lungimea de 10 m. Gardul lipsește. Jos la sol se observă trei grămezi constituite din porțiune de gard din cotileț împreună cu bucăți de ciment; certificatul eliberat de Primăria s. Cinișeuți, r-nul Rezina, precum că Dolghii V. deține un teren cu suprafața de 0,6865 ha. și o construcție cu suprafața 1179,4 m²; contractul de înstrăinare și de combinare a bunurilor din 23.1 1.2016 cu planul geometric al bunului imobil eliberat de OCT Rezina.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Ori, partea vătămată Dolghii V. a menționat că din spusele vecinii Dolghii L. a înțeles că Goncear V. cu încă câteva persoane pe care aceasta nu le-a recunoscut au sustras 2,5 m³ cotileț din gardul ce-i aparține.

Martora Dolghii L., fiind preîntâmpinată de răspundere penală, a menționat că undeva prin luna mai 2017 a ieșit în prag și a văzut trei persoane, printre care era Goncear V., un microbuz alb, dar nu cunoaște ce model. Ea a crezut că ei repară gardul și nu s-a apropiat să vadă exact ce se petrecea acolo.

Astfel, martorului Dolghii L. a declarat că a văzut trei persoane, printre care era și Goncear V., într-o zi din luna mai 2017, iar lui Goncear V. i se impută fapta care ar fi avut loc în perioada 18 - 20.04.2017.

Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente și concludente care ar demonstra fapta imputată lui Goncear V.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată, nu a fost demonstrată vinovăția lui Goncear V. în comiterea infracțiunii imputate, intenția lui, precum nu a fost probat și scopul de cupiditate al acestuia. S-a constatat numai faptul că partea vătămată Dolghii V. se află de ceva timp în relații osiile cu angajatorul inculpatului - Grubîh G., care la fel își are sediul întreprinderii pe terenul ce anterior a aparținut SA "Agrotehservice".

Atât în cadrul examinării cauzei, cât și la etapa urmăririi penale, inculpatul nu a recunoscut vina în cele înscrise. Prin declarațiile părții vătămate cât și a martorilor audiați, prin probele prezentate nu se confirmă faptul că anume Goncear V. ar fi comis furtul anume a 2,5 m³ piatră tăiată (cotileț) din gardul pe care Dolghii V. susține că este al său. Ori, potrivit extrasului din Registrul Bunurilor Imobile, Dolghii V. este proprietarul numai a terenului pentru construcții cu suprafața 0,6856 ha. nr. cadastral XXXXX și a construcției cu suprafața 1179,4 m² nr. cadastral XXXXX.

Astfel, din probele cercetate nu se poate concluziona că anume Goncear V. a sustras bunurile respective. Cu atât mai mult că, pe parcursul efectuării urmăririi penale acuzarea nu a putut constata starea de fapt, că porțiunea de gard s-a demolat în perioada ploilor din preajma "Sărbătorilor Pascale", sau că aceasta a fost intenționat deteriorată în scopul sustragerii din ea a pietrei (cotileț).

Conform probelor părții acuzării, vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile unicului martor Dolghii L., care a declarat că undeva prin luna mai 2017, a văzut trei persoane, printre care l-a recunoscut pe Goncear V., care erau cu automobil de culoare alba și dat fiind faptul că gardul era demolat de la ploaie, a crezut că aceste persoane repară gardul, dar nu s-a apropiat de ei, ca să se convingă. Astfel, declarațiile date de martorul Dolghii L. în cadrul cercetării judecătorești nu pot servi temei de incriminare a faptei reținute în rechizitoriu anume lui Goncear V.

În acest context, declarațiile pertinente ale inculpatului că nu a participat la furtul pietrei tăiate (cotelețului) din gard, nu a fost combătută de probele prezentate de către procuror. Argumentele prezentate de către acuzator, sunt neîntemeiate ori, din declarațiile martorilor Lisnic A., el s-a prezentat la fața locului unde a văzut că este deteriorată o porțiune de gard din piatră tăiată, alături se aflau câteva grămezi din piatră tăiată, cu bucăți de ciment. Dar, colaboratorul de poliție Lisnic A. nici nu a efectuat careva măsurări, nu a folosit dispozitive de măsurat, dar cu aproximație, din declarațiile orale ale lui Dolghii V., a apreciat că este deteriorată o porțiune de gard cu lungimea de aproximativ 10 m. și că din ea lipsește 2,5 m³ piatră tăiată (cotileț). În procesul-verbal de cercetare la fața locului este indicat că s-a folosit camera-foto telefonului de model "iPhone 4s", însă acestea nu au fost anexate la materialele cauzei.

Martorul Grubîh G. a declarat că nu i-a dat indicații lui Goncear V. sau altui angajat să deterioreze gardul și să sustragă piatra tăiată, deci. Din declarațiile martorilor nu reiese că Goncear V., cu încă câteva persoane, au sustras piatra din gard din preajma terenului lui Dolghii V. cotileț.

Declarațiile persoanelor enunțate denotă faptului că, în timpul comiterii infracțiunii, adică perioada 18 - 20.04.2017, inculpatul nu a fost prezent la locul comiterii infracțiunii, ce exclude comiterea de către el nemijlocit a acțiunii de sustragere a bunurilor altei persoane, realizată obligatoriu în două etape consecutive cum ar fi deposedarea, adică scoaterea bunului din stăpânirea victimei și imposedarea, adică trecerea bunului în stăpânirea sa - semne obligatorii care identifică latura obiectivă a infracțiunii incriminate.

Mai mult, acuzatorul de stat a avut un rol pasiv și nu a administrat alte probe în sensul învinuirii aduse lui Goncear V. cum ar fi audierea martorilor ce au avut cunoștință de caz vizând sustragerea pietrei din gard, precum și nu s-au întreprins alte măsuri operative, pentru a determina posibilitatea comiterii faptei de furt în complicitate sau de alte persoane, nu s-a depus efectuarea percheziției la domiciliul lui Goncear V., la locul său de muncă, la alte persoane unde s-ar fi putut depista cei 2,5 m³ piatră (cotileț), iar în cele din urmă a mers pe o cale pripită formulând învinuirea lui Goncear V., bazată exclusiv pe relatările unei singure persoane, care nu a avut careva suport probatoriu, nefiind susținute de alte probe.

Astfel, față de inculpat este necesar de adoptat o sentință de achitare în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, întrucât fapta nu a fost săvârșită de el.

3. Procuror în Procuratura, r-lui Rezina, Bernaz Ion, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Goncear V. să fie condamnat pe art. 186 alin. (2), lit. b, d) Cod penal la 240 ore muncă neremunerată în

folosul comunității, cu încasare de la inculpat în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material în sumă de 1250 lei.

Apelantul a invocat că, vina inculpatului se confirmă prin depozițiile părții vătămate Dolghii V., martorilor Dolghii L. și Lisnic A., procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.05.2017 privind sustragerea a 2,5 m³ de cotileț, pe care partea vătămată i-a apreciat la suma de 1250 lei, certificatul eliberat de către Primăria s. Cinișeuți, r-nul Rezina că Dolghii V. deține un teren cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,6865 ha și o contractie nr. XXXXX cu suprafața de 1179,4 m².

Ori, urmează a fi apreciate critic declarațiile martorului Grubîh G., fiindcă inculpatul este un angajat al său, iar declarațiile lui au drept scop de a-l dezvinovăți pe inculpat, cu atât mai mult că dumnealui nu este în relații bune cu partea vătămată Dolghii V.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2019, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, instanță de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității, coroborării și just a adoptat o sentință de achitare în privința inculpatului, deoarece fapta nu a fost săvârșită de el.

Astfel, fiind audiat în ședința instanței de apel, inculpatul a declarat că nu a sustras cotileții respectivi, în perioada indicată era la magazin, la lucru.

Partea vătămată Dolghii V. a declarat că, nu îl învinuiește pe Goncear V., dar pe Grubîh G., nu are pretenții față de inculpat, paguba nu este considerabilă, nu dorește să-i fie reparat gardul, este un conflict cu Grubîh G. de mai mulți ani.

Martorul Dolgaia L. a declarat că gardul căzuseră de vre-o două săptămâni de la cazul dat. Din grădina sa a auzit zgomotul de "bulgarcă". S-a gândit ca se repară gardul și nu s-a implicat să întrebe ce se întâmplă, dar a văzut că cu "bulgarca" în mână tăia cotileții Goncear V., era și un microbuz alb cu ușile deschise. După gardul demolat se află magazinul unde lucrează Goncear V. Dimineața a văzut că cotileții nu mai sunt.

Martorul Lisnic A. a declarat că, a avut calitatea de agent constatat. Era aproximativ vreo 9-10 m. de gard din cotileț. A măsurat cu pasul deoarece nu a avut careva instrumente de măsurare.

Martorul Grubîh G. a relatat că, în s. Cinișeuți activa ÎS "Agrotehservice". Întreg teritoriul ei era îngrădit cu un gard din piatră tăiată, construit prin anii 1970. Întreprinderea a intrat în proces de lichidare și a fost procurată de o persoană numită Badea S. Pe teritoriul fostei întreprinderi "Agrotehservice" se află SRL-ul lui Dolghii V. Tot pe acest teritoriul este amplasată și întreprinderea sa individuală. Porțiunea de gard, din care s-a sustras piatră era anterior deteriorată, deoarece oamenii au făcut pe acolo o trecătoare. Cu doi ani în urmă, paznicul i-a adus la cunoștință că gardul se deteriorează, iar piatra tăiată (cotileții) dispar. Odată și el a reparat gardul. Pe teritoriul care este îngrădit cu acest gard activează vre-o șapte întreprinderi. Acolo se află și transformatorul electric ce aparține SA "Red Nord" filiala Rezina, iar porțiunea de gard deteriorat se află în preajma lui. Nu i-a dat indicație lui Goncear V., sau altui angajat de-al său, să sustragă piatră din gardul respectiv. În microbuz nu e posibil de încărcat de odată 2,5 m³ de piatră tăiată.

Întru susținerea poziției sale, acuzarea de stat a propus următoarele probe, care au fost cercetate atât în instanță de fond, cât și în instanță de apel:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 12.05.2017, întocmit de colaboratorul de poliție Lisnic A. în s. Cinișeuți, r-nul Rezina, potrivit căruia a fost cercetată o porțiune de gard, ce aparține zonei industriale cet. Dolghii V. Gardul construit din piatră de cotileț, în partea dreaptă având h. de 2 m, iar în stânga h. 1,5 m. Se observă că, pe o porțiune cu lungimea de 10 m. gardul lipsește. Jos la sol se observă trei grămezi constituite din porțiuni de gard din cotileț împreună cu bucăți de ciment;

- certificatul eliberat de Primăria s. Cinișeuți, r-nul Rezina, precum că Dolghii V. deține următoarele bunuri imobile: teren cu suprafața de 0,6865 ha. și construcție cu suprafața 1179,4 mp.;

- contractul de înstrăinare și de combinare a bunurilor din 23.11.2016 și planul geometric al bunului imobil eliberat de OCT "Rezina" care demonstrează că potrivit acestuia s-a combinat porțiunea de teren a bunului imobil nr. cadastral XXXXX ce aparține lui Dolghii V. cu porțiunea de teren a bunului imobil cu nr. cadastral XXXXX amplasat în s. Cinișeuți, r-nul Rezina ce aparține UAT ș. Cinișeuți. Porțiunea de teren cu suprafața 0.2628 ha. devine parte componentă a terenului nr. cadastral XXXXX cu suprafața 0,4228 ha. Astfel, după Dolghii V. a fost înregistrat cu drept de proprietate terenul pentru construcții cu suprafața de 0,6856 ha. nr. cadastral XXXXX și construcția cu suprafața 1179,4 m² nr. cadastral XXXXX.

Astfel, apelul procurorului este neîntemeiat, fiind bazat pe presupuneri neargumentate și fără a avea vreun suport juridic probant, motiv din care urmează a fi respins.

Ori, instanță de fond a examinat cauza minuțios, multilateral, sub toate aspectele și în baza tuturor probelor administrate, justificat a concluzionat că fapta incriminată lui Gonciar V. nu a fost săvârșită de inculpat.

Motivele invocate de către acuzare că, urmează a fi apreciate critic declarațiile martorului Grubîh G., nu pot fi reținute din considerentul că, instanță de fond nu a pus la baza sentinței de achitare doar declarațiile acestui martor, iar probe concludente ce ar confirma vinovăția inculpatului sau ar combate poziția acestuia acuzarea de stat nu a prezentat. Instanță de fond corect a reținut că, din declarațiile martorilor nu rezultă că, Gonciar V. cu încă câteva persoane au sustras piatra din gardul care și era deteriorat și demolat din preajma terenului lui Dolghii V., cu atât mai mult că partea vătămată în cadrul ședinței de apel a declarat că nu are pretenții față de inculpat, deoarece nu el a sustras bunurile.

Nu poate fi reținut nici argumentul invocat de acuzare că, martorul Dolgaia L. a depus aceleași declarații, menționând că fapta a avut loc aproximativ la sfârșitul lunii aprilie 2017, dar nu în luna mai, că l-a recunoscut pe Gonciar V., care cu alții au luat piatra tăiată (cotileț) din care era făcut gardul și care erau căzut jos de la ploaie, ori, la caz nu s-a constatat că gardul a fost deteriorat de ploaie sau de către Gonciar V., cu alte două persoane, pentru a lua acești cotileți, prin urmare aceste declarații nu coroborează cu alte probe și nu pot fi puse la baza pronunțării unei sentințe de condamnare.

Urmează a fi respinse și alegerile acuzatorului că, lipsa pietrei tăiate (cotilețelor) este probat prin declarațiile părții vătămate Dolghii V., martorului Lisnic

A., procesul-verbal de cercetarea la fața locului, și anume a 2,5 m³, pe care partea vătămată i-a apreciat la suma de 1250 lei, ori, colaboratorul de poliție Lisnic A. nu a efectuat careva măsurări, nu a folosit dispozitive de măsurat, dar cu aproximație din declarațiile orale ale lui Dolghii V. a apreciat că este deteriorată o porțiune de gard cu lungimea de aproximativ 10 m. și că din ea lipsește 2,5 m³ piatră tăiată (cotileț).

Mai mult, la materialele cauzei lipsește raportul de expertiza tehnică în construcții pentru a fi apreciat prejudiciul cauzat părții vătămate, iar argumentele ultimului că porțiunea de gard în mărime de 2,5 m³ de cotileți, pe care i-a evaluat la suma de 1250 lei, fără a prezenta careva acte confirmative, nu poate fi apreciată ca proporții considerabile, ori, din declarațiile părții vătămate se constată că gardul a fost construit atunci când s-a construit și clădirea, care, potrivit declarațiilor martorului Dolgaia L. cândva a aparținut la "Сельхозтехник", iar martorul Grubîh G. a declarat că, gardul a fost construit prin anii 1970.

Prin urmare, instanța de fond corect a stabilit că, organul de urmărire penală nu a administrat probe suficiente pentru demonstrarea vinovăției inculpatului, dar a formulat învinuirea pe declarațiile unei singure persoane, care nu au avut suport probator.

În aceeași ordine de idei, instanța de fond legal și întemeiat a concluzionat că, nu există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, ar dovedi cu certitudine vinovăția lui Gonciar V. în săvârșirea infracțiunii imputate. Ori, martorul Dolgaia L. este unica persoană pe care a văzut persoana lângă gard, dar ce făceau ei acolo ea nu a văzut, dar s-a gândit că reparau gardul, prin urmare momentul sustragerii cotileților nu l-a văzut nimeni, iar învinuirea este bazată doar pe presupuneri, care nu pot sta la baza unei sentințe de achitare.

În consecință, dubiile ce persistă asupra faptului că inculpatul a sustras cotileții din gardul dat, nu pot fi înlăturate, persistând o stare de incertitudine cu privire la săvârșirea faptei de către inculpat ori, în cauză operează principiul *in dubio pro reo* datorită căruia prezumția de nevinovăție a inculpatului nu a putut fi răsturnată de partea acuzării.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetalna, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea totală a acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Recurenta a invocat că, instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția inculpatului Gonciar V., în mod greșit a respins probele administrate de către acuzare, apreciindu-le în mod superficial.

În cadrul urmăririi penale, cercetărilor judecătorești în instanțele fond și apel, a fost dovedită dincolo de orice dubiu rezonabil vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Instanțele greșii au apreciat critic declarațiile părții vătămate ir și a martorului Dolghii L., fără a argumenta motivat și a descrie explicit considerentele care le-au determinat de a da și respectiv de a menține o soluție de achitare a inculpatului.

Martorul Dolgaia L. a fost preîntâmpinată de răspundere penală pentru prezentarea de declarații mincinoase și nu are un interes evident de a obține condamnarea inculpatului.

Instanțele și-au întemeiat concluzia predominant pe declarațiile și versiunile inculpatului, neindicând în baza căror motive și raționamente a respins totalitatea cumulului de probe administrat de către acuzare în susținerea învinuirii aduse, ori din care considerațiunile au ignorat declarațiile martorului ocular Dolgaia L. la acțiunile de sustragere a cotileților de către Goncear V. și alte persoane.

Astfel, inculpatul susține ”versiunea” lui Grubîh G., la întreprinderea căruia este angajat, că acel gard nu îi aparține lui Dolghii V., încercând să justifice sustragerea de cotileți din gardul ce-i aparține lui Dolghii V.

În condițiile pre citate, prin omisiunea de a descrie și analiza în detaliu probe administrate de către acuzatorul de stat, instanță de apel a desconsiderat prevederile imperative reținute la art. 101 alin. (4) Cod de procedură penală.

În drept, recursul este fondat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.**, **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel just au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și a prescripțiilor de drept material, în baza probelor administrate, acestea fiind apreciate în temeiul prescripțiilor din art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și al coroborării lor, concluzionând motivat și întemeiat că în cazul în care martorul Dolgaia L. a declarat că gardul căzuseră de vre-o două săptămâni s-a gândit ca îl repară și nu s-a implicat să întrebe ce se întâmplă, martorul Lisnic A. a declarat că a măsurat cu pasul porțiunea de gard deteriorată, că martorul Grubîh G. a relatat că gardul a fost construit prin anii 1970, că la materialele cauzei lipsește un raport de expertiza privind estimarea cantității și costului prejudiciului cauzat și că gardul cu pricina ar fi proprietatea părții vătămate, inculpatul urmează a fi achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, instanțele indicând argumentat motivele pentru care a respins probele și versiunile acuzării (*pct. 2., 4. din decizie*).

Ori, soluțiile instanțelor de fond și de apel coroborează și cu următoarele împrejurări.

Conform art. 24 alin. (2), (4), 26 alin. (3), 419 Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit jurisprudenței naționale și a CtEDO, avînd în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare bazîndu-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (*hotărîrile CtEDO Popovici vs. Moldova din 27.11.2007, §72, și Dănila vs. România din 8.03.2007, §62-63*). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (*hotărîrea CtEDO Spînu vs. România din 29.04.2008, §60*).

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența CtEDO, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. CtEDO, în hotărîrea *Capean vs. Belgia din 13.01.2005*, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și 26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului, în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea acestei jurisprudențe lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din CEDO.

Însă, în pofida normelor specificate, a principiului contradictorialității în procesul penal și a jurisprudenței nominalizate, se observă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, în cadrul rejudecării cauzei potrivit regulilor generale după achitarea inculpatului, procurorul nu a solicitat să fie cercetate direct și nemijlocit probele scrise (*f. d. 225 vol. 1*).

Este adevărat că instanța de apel a dat citirii probelor scrise, examinate de prima instanță, consemnându-le în procesul verbal al ședinței de judecată, dar din propria inițiativă.

Sub acest aspect, instanța de recurs nu atestă încălcarea principiului contradictorialității procesului penal, deoarece instanța de apel a pronunțat o hotărîre în favoarea inculpatului, iar potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei.

Cele expuse denotă că procurorul s-a eschivat să-și exercite în fața instanței de apel sarcina prezentării probelor, adică nu și-a susținut apelul și volumul învinuirii înaintate inculpatului, care a fost anterior achitat de instanța de fond, omițând legala posibilitate oferită de prevederile art. 414, 419 Cod de procedură penală, de a-și dovedi motivele invocate în apel, iar instanța de apel nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță în temeiul căruia inculpatul fusese achitat.

Totodată, prevederile art. 427 Cod de procedură penală oferă posibilitatea contestării prin intermediul recursului ordinar doar a hotărârilor judecătorești, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar nu și contestarea acțiunilor sau inacțiunilor procurorului care a participat la judecarea apelului în vederea redresării omisiunilor procesuale comise de el.

În hotărârea CtEDO din 06.04.2010, în cauza Ștefan vs. România, este clar specificat că procurorul are obligația de a reflecta pretensele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Astfel, soluția dispunerii rejudecării cauzei pentru examinarea repetată a apelului procurorului potrivit regulilor primei instanțe, în vederea unei eventuale condamnări a persoanei achitate, în cazul în care procurorul nu a susținut în apel învinuirea prin invocarea cercetării directe a probelor, ar fi una lipsită de orice suport legal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, conform argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, recursul menționat este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea, este o

competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. - 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 11 martie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 octombrie 2019, în privința inculpatului Gonciar Valeriu XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 mai 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun